

Spis treści

Wprowadzenie	13
CZĘŚĆ PIERWSZA	
Samorządy i ich jednostki organizacyjne jako niepodatnicy VAT	15
1. Struktura i zadania samorządowych osób prawnych i ich jednostek organizacyjnych	15
2. Problemy z definiowaniem jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej	18
3. Podmiot prawa publicznego w związku z działalnością publiczną – niepodatnik VAT	20
4. Usługi administracji publicznej czynnościami niepodlegającymi VAT ..	21
5. Należności i opłaty publicznoprawne bez VAT	25
5.1. Opłata za zajęcie pasa drogowego	26
5.2. Opłata za korzystanie ze środowiska	26
5.3. Opłata za odbiór odpadów komunalnych	27
5.4. Opłata za miejskie niestrzeżone parkowanie	28
5.5. Opłata adiacencka	28
5.6. Opłata planistyczna	28
5.7. Opłata za udostępnianie danych z zakresu geodezji i kartografii	30
5.8. Opłata za wydanie dziennika budowy	30
5.9. Opłata za wydanie dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych..	30
5.10. Opłata za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	31
5.11. Bezpodstawne zróżnicowanie podmiotów pobierających opłaty administracyjne	32
5.12. Przenoszenie kosztów opłat publicznoprawnych na osoby trzecie ..	34

CZĘŚĆ DRUGA

Samorządy i ich jednostki zwolnione od VAT	36
1. Podmiotowe zwolnienie od VAT	36
2. Przedmiotowe zwolnienie od VAT	38

CZĘŚĆ TRZECIA

Samorządy i ich jednostki jako podatnicy VAT	40
---	-----------

CZĘŚĆ CZWARTA

Rejestracja gmin i urzędów gmin w systemie NIP i VAT	41
1. Gmina czy urząd gminy podatnikiem VAT	42
2. Czyjego NIP używać: gminy czy urzędu gminy?	43
3. Przegląd stanowisk urzędów i izb skarbowych	45
4. Ewidencja VAT: w gminie czy w urzędzie gminy?	49
5. Czyj adres i siedziba: gminy czy urzędu gminy?	51
6. Czy urząd gminy ma osobowość prawną?	52
7. Urząd gminy jednostką organizacyjną gminy nieposiadającą osobowości prawnej	53
8. Na czyją rzecz nabycie towarów i usług: gminy czy urzędu gminy?	54
9. Czy czynności urzędu gminy są czynnościami gminy?	55
10. Wyrejestrowywania w systemie VAT urzędów gmin	56
11. Jak było przed 1 maja 2004 roku?	56
12. Podmioty prawa publicznego jednolicie traktowane w dyrektywie unijnej.	57

CZĘŚĆ PIĄTA

Rodzaje umów cywilnoprawnych zawieranych przez gminy i ich skutki dla VAT	58
1. Definicja umów odpłatnych	58
2. Definicja umów nieodpłatnych	59

CZĘŚĆ SZÓSTA

Umowy cywilnoprawne nieodpłatne	61
1. Umowa użyczenia	61
1.1. Definicja użyczenia	61
1.2. Użyczenie majątku – nieodpłatnym świadczeniem usług, a nie nieodpłatną dostawą towarów	62
1.3. Zasady opodatkowania użyczenia	63

1.4. Nieopodatkowane użyczenie dokonywane przez samorządy	64
1.5. Nieopodatkowany przedmiot aportu objęty użyczeniem	66
2. Umowa darowizny towarów	67
2.1. Rodzaje darowizn towarów bez VAT	70

CZĘŚĆ SIÓDMA

Umowy cywilnoprawne odpłatne	72
1. Odpłatna umowa sprzedaży towarów	72
2. Umowa odsprzedaży usług (refakturowanie kosztów)	74
3. Oddanie w odpłatne użytkowanie	78
3.1. Oddanie w odpłatne użytkowanie infrastruktury towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu	79
4. Umowa o roboty budowlane	79
4.1. Obowiązek podatkowy od usług budowlanych	80
4.2. Aktualne orzecznictwo w sprawie VAT od świadczenia robót budowlanych	82
5. Umowa sponsoringu	85

CZĘŚĆ ÓSMA

Umowa o użytkowanie wieczyste	87
1. Definicja użytkowania wieczystego gruntów	87
2. Spór o VAT od umów wieczystego użytkowania gruntów sprzed 1 maja 2004 roku	88
3. Pytania i odpowiedzi	91
3.1. Pytania ogólne o użytkowanie wieczyste	91
3.2. Pytania o umowy sprzed 1 maja 2004 roku	92
3.3. Pytania o umowy zawarte po 1 maja 2004 roku	95

CZĘŚĆ DZIEWIĄTA

Zwrot nienależnie wpłaconego VAT od użytkowania wieczystego ustanowionego przed 1 maja 2004 roku	105
1. Fakturowane opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	106
2. Skutki braku potwierdzenia odbioru faktury korygującej	109
3. Niefakturowane opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	110
4. Stanowisko organów podatkowych	112

CZĘŚĆ DZIESIĄTA

Sporządzanie umów z uwzględnieniem wzrostu stawek VAT	114
--	------------

CZĘŚĆ JEDENASTA

Bezumowne czynności	120
----------------------------------	------------

CZĘŚĆ DWUNASTA

Rodzaje dofinansowań i ich wpływ na rozliczenia VAT	125
--	------------

1. Dofinansowanie zakupów a prawo do odliczenia VAT	127
2. Dofinansowanie sprzedaży a podatek należny VAT	130

CZĘŚĆ TRZYNASTA

VAT jako koszt kwalifikowany i niekwalifikowany	132
--	------------

1. Zasada kwalifikowalności kosztów	132
2. VAT jako koszt kwalifikowany dla podmiotów niezarejestrowanych dla celów podatku VAT	134
3. VAT jako koszt kwalifikowany niesłużący sprzedaży z VAT	134
4. VAT jako koszt kwalifikowany służący sprzedaży zwolnionej od VAT..	136
5. VAT jako koszt kwalifikowany w części służący sprzedaży zwolnionej od VAT	139
6. Urzędowa interpretacja w sprawie kwalifikowalności VAT	140
7. VAT jako koszt kwalifikowany od inwestycji publicznych w przypadku wystąpienia refakturowania	141
8. Ponowna weryfikacja kwalifikowalności VAT	144
8.1. Różne wykorzystanie inwestycji sfinansowanej z funduszy pomocowych	146
8.2. Umowa nieodpłatna	146
8.3. Umowa odpłatna	149
8.4. Wnioski	150

CZĘŚĆ CZTERNASTA

Obrót nieruchomościami	152
-------------------------------------	------------

1. Obrót nieruchomościami jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa	152
2. Odpłatność podstawową cechą opodatkowania zbywanych nieruchomości .	154
3. Zamiana nieruchomości jako jeden z rodzajów odpłatnej transakcji z VAT	155
4. Zasady ustalania podstawy opodatkowania nieruchomości	156
5. Opodatkowanie działek gruntu zależne od ich rodzaju	156

6. Opodatkowanie dostawy gruntu wraz z budynkiem, budowlą lub ich częściami	158
7. Zbycie zmodernizowanego budynku objęte zwolnieniem od VAT	160
8. Aktualne orzecznictwo w sprawie VAT od obrotu nieruchomościami	161

CZĘŚĆ PIĘTNASTA

Budownictwo społeczne	165
1. Budownictwo społeczne wg stawki VAT 7% – od 1 stycznia 2008 roku.	165
2. Klasyfikacja budynków mieszkalnych i niemieszkalnych: PKOB 11 i PKOB 12	167
3. Treść przepisów wprowadzających stawkę 7% na budownictwo społeczne	169

CZĘŚĆ SZESNASTA

Roboty związane z infrastrukturą towarzyszącą budownictwu mieszkaniowemu	171
---	-----

CZĘŚĆ SIEDEMNASTA

Wzrost stawek VAT od 1 stycznia 2008 roku nie nastąpi	172
--	-----

CZĘŚĆ OSIEMNASTA

Pozostałe zmiany w VAT od 1 stycznia 2008 roku – istotne z punktu widzenia gmin	175
1. Przeliczenia kwot określonych w euro wg kursu obowiązującego w dniu przystąpienia Polski do Wspólnoty	175
1.1. Obowiązujący w dniu 1 maja 2004 roku kurs euro	176
1.2. Limit zwolnienia od VAT do 50 000 złotych	176
2. Wartość rynkowa	177
2.1. Definicja	177
2.2. Prezenty o wartości rynkowej do 5 zł	178
2.3. Wartość rynkowa należności określonej w naturze	178
2.4. Wartość rynkowa czynności, dla których nie została określona cena	179
2.5. Darowizna produktów spożywczych	179
2.6. Wartość rynkowa transakcji dokonywanych pomiędzy powiązany- mi podmiotami	180
3. Zakaz odliczeń VAT z faktur wykazujących nienależną (zbędną) kwotę podatku	182

CZĘŚĆ DZIEWIĘTNASTA

VARIA	185
1. Zakup dla jednostek OSP sprzętu przeciwpożarowego	185
2. Zakup dla policji samochodu osobowego	186
3. Przebudowa przez podmioty gospodarcze dróg gminnych	189
4. Podjazd dla osób niepełnosprawnych a odliczenie VAT	190
5. Usługi sprzątania i utrzymania terenów zielonych	191
6. Dostawa gruntu zabudowanego obiektami co najmniej 5-letnimi	192
7. Najem lokali przez gminę – działalnością gospodarczą	194

CZĘŚĆ DWUDZIESTA

Załączniki	195
Załącznik nr 1 – Pismo ministra finansów z dnia 11.08.2004 r. PP1-811-1181/2004/EF/2699 uznające ustanowienie prawa wieczystego użytkowania za świadczenie usług	195
Załącznik nr 2 – Uchwała składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 stycznia 2007 r. sygn. akt I FPS 1/06, uznająca ustanowienie prawa wieczystego użytkowania za dostawę towarów	197
Załącznik nr 3 – Pismo ministra finansów z dnia 27 marca 2007r. nr PT10-812-167/2007/MR/429 w sprawie stosowania uchwały NSA przez organy podatkowe	216
Załącznik nr 4 – Uchwała składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2007r. sygn. akt I FPS 2/07 w sprawie niepodlegającego opodatkowaniu VAT przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego własności rzeczy w zamian za zaległości podatkowe	217
Załącznik nr 5 – Pismo Urzędu Skarbowego Warszawa-Ursynów z dnia 12 stycznia 2007 roku w sprawie kosztu przesyłek pocztowych, którego nie można refakturować z przynależnym tym usługom zwolnieniem od VAT	226
Załącznik nr 6 – Pismo Urzędu Skarbowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 11 lipca 2006 roku w sprawie obowiązku odprowadzenia 22% VAT od czynności świadczonych na rzecz sponsora	229
Załącznik nr 7 – Pismo Izby Skarbowej w Poznaniu Ośrodek Zamiejscowy w Pile z dnia 22 grudnia 2006 roku w sprawie bezumownego korzystania z nieruchomości będących własnością gminy – bez jakiegokolwiek wcześniejszej umowy – które jest zawsze bez VAT	234

Załącznik nr 8 – Pismo Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 15 stycznia 2007 roku w sprawie opłaty za bezumowne użytkowanie nieruchomości po wygaśnięciu umowy, która – w zależności od udzielonej zgody lub jej braku na to użytkowanie – może być albo z VAT albo bez VAT	238
Załącznik nr 9 – Pismo Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 17 stycznia 2007 roku w sprawie wynagrodzenia (odszkodowania) za przedterminowe rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego zabudowanych gruntów, które należy zawsze opodatkować VAT	243
Załącznik nr 10 – Pismo Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie terminu powstania obowiązku podatkowego oraz podstawy opodatkowania od ustanowienia (oddania, zbycia) prawa użytkowania wieczystego	249
Załącznik nr 11 – Pismo Urzędu Zamówień Publicznych (strony internetowe www.uzp.gov.pl) w sprawie wykonywania zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego w świetle obowiązku stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych	257
Załącznik nr 12 – Pismo Urzędu Zamówień Publicznych (strony internetowe www.uzp.gov.pl) w sprawie dopuszczalności zmiany umowy o zamówienie publiczne w sytuacji wzrostu cen materiałów budowlanych oraz kosztów robocizny	263
Załącznik nr 13 – Aktualne orzecznictwo organów podatkowych dotyczące VAT w jednostkach samorządu terytorialnego	266
1. Czynności bez VAT	266
2. Podatnik VAT	271
3. VAT należny: stawki VAT, obowiązek podatkowy	271
4. Zwolnienia od VAT	278
5. Odliczenia i zwroty VAT	282
6. Inne	284
Zakończenie	287